

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy óra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttéri ozikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Az összevásárolt parlament.

Kolozsvár, márcz. 16.

A kiknek még kétsége volt abban, hogy a ma még együtt ülő magyar parlament — a kiveendők kivételével — vásár útján szerezte meg Bánffyalt, annak minden e nemű kétséget teljesen eloszlattatta báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszternek, a Bánffy-kabinet akkori tagjának ama nyílt és őszinte beismerése, hogy t. i. Bánffy báró az 1896-iki általános választások alkalmával egy egész sereg mandátumot vásárolt össze — pénzért, s még hozzá adós is maradt az árával, s csak két évvel utóbb, vagy is 1898-ban törlesztette az adósságát.

Azt ebben az országban nagyon sokan tudták, mert soknak a markát nyomta a pénz — hogy a volt Bánffy az említett választások alkalmával több millió forintba menő pénzösszeget fordított lélekvásárlásra. Azt is tudni vélik némelyek, hogy csak Kolozsvárra jött abból közel hetvenezer forint.

Mindekkor azonban csak feltévesen alapult ez a hiedelem. Ámde Fejérváry báró katonás nyíltsággal tett beismerése után immár senkinek sem lehet kétsége a felett, hogy az 1896-iki választásoknál a pénz játszta a döntő szerepet és a pártkassza volt az a faktor, a melynek a parlament nagyon sok tagja köszönheti a mandátumát.

Ezek az urak ma is ott ülnek abban a parlamentben, a melynek a vásár idején báró Bánffy Dezső volt a gazdája. Csak természetesnek találhatja mindenki, hogy azok az urak, a kiket Bánffy segített be a parlamentbe, ma is hivi neki, holott ma már az új gazda, Széll Kálmán iránt kellene hűséggel viseltetnie.

Ez a körülmény már maga is arra vall, hogy a parlament mai egybeállításában olyan heterogén elemekből alakult, a melyekkel mód felett nehéz kormányozni annak a férfinak, a ki kormányra léptekor a Jog, Igazság és a Törvény hármas jelszavával kezdte meg országkormányozói működését.

Ámde nem ebben keresendő a mai viszonyok tarthatatóságának oka, hanem magában abban a tényben, hogy ebben a parlamentben még ma is helyet foglalnak olyan férfiak, a kik pénzén vásárolt mandátumot birtokolnak.

Ez már nemcsak nekik szegyenük, de szegylene az egész országnak, a melynek erkölcsi reputációját a külföld előtt teljesen tönkre teszi az a körülmény, hogy a magyar parlamentről maga a kabinetnek egyik tagja kénytelen nyíltan bevallani, hogy — bűnbán fogantaték.

Hiszen a különben tisztelt külföld amugy sem sokra tartja a mi erkölcsi hitelünket, már most, ha ilyen beismerések hangzanak el egy miniszter ajkairól, vajjon minő véleményt formálnak rólunk azok, a kik különben sem nagyra taksálják a renomménkat?

De bármiként vélekedjék is a külföld s bármikévet adjunk is rólunk való ítéletükre, a Fejérváry báró nyilatkozatai teljesen alkalmasok arra, hogy ne csak piruljunk politikai erkölcsünk ilyen módfelett való meglazulása miatt, hanem tegyünk egyben fogadalmat is arra, hogy a rendelkezésünkre álló eszközökkel irtsuk ki a magyar politikai közélet földjéből azt a gyomot, a mely ma már buján tenyészik, s ha sokáig így tart, merő dudva fogja benőni a nemesebb növényzet számára fenntartott területeket.

Meg kell tehát és pedig kérlelhetlen erőlylvel ennek a veszedelmes gymnak a kiirtását.

Fel kell szabadítani a lelkeket ama nyűgtől, hogy ebben az országban az igazság és a nemzeti akarat immár nem is találhatja meg érvényesülésének a formáit és a lelkek épp oly vészari czikkék ebben az országban, mint az a sok egyéb portéka, a mit csak is pénzért lehet megszerezni.

Ám, ha a multkori kormány-nak a lelkiismerete megtúrta azt, hogy pénzen vásárolt lelkekkel vegye körül magát, ma a mikor más emberek és más lelkiismerettel állanak az ország vezetésének élén, nem szabad túrniók azt, hogy a régi bűnök pusztítsák a hitelünket, s a régi szenny tapadjon még most is a parlamentre, a melyet pedig tisztának és büntetlennek óhajt látni a nemzet.

Széll Kálmánnak immár elég alkalma volt levonni a konkervenciákat a közelmúltak eseményeiből. Lehetetlen neki be nem látni — hogy egy pénzen vásárolt parlament kitarthat ugyan melllette ideig-óráig, de nem lehet alkalmas arra, hogy a nemzet megnyugvást találjon a működésében.

Széll Kálmánnak be kell látnia, hogy a nemzetnek vissza kell adnia elhatározásának szabadságát, s alkalmat nyujtania arra, hogy a mit Bánffy idején megszerzett a pénz és a kufárkodás, azt ma a nemzet szabad akaratának kell megteremtenie.

Ezt kívánja a kormány és a nemzet becsülete.

Politikai hir.

Minisztertanács. Budapesti tudósítónk értesítése szerint tegnapelőtt délután minisztertanács volt a kormányelnökségi palotában. Résztvevő a minisztertanácsban Hegedűs miniszter is, a ki pár napig meghülés következtében nem hagyhatta el a lakását. A minisztertanács hír szerint megfontolás alá vette azt a kérdést is, vajjon a ház költségvetési vitájának tulságosan hosszúra nyulása nem teszi indokolttá kivételes rendszabálynak a javaslatba hozását. A földmívelési tárca budgetjéhez huszan vannak még szólásra följegyezve, nyolcezen az ellenzéki pártok, tizenketten a szabadelvű párt részéről. Kétségtelen ugyan, hogy a felszólalni kívánók nagy száma egyáltalán nem jelenti a vitának célzatosa hosszúra húzására való törekvést; ámdé négy tárca költségvetése lévén még hátra, igen valószínű, hogy az eddigi tanácskozási időbeosztás mellett husvétig, a mint a kormány szükségesnek tartja, nem volna megalkotható a budget-törvény. Javaslata fog tehát hozatni, hogy a ház a jövő héttől kezdve a költségvetés tárgyalásának befejezéséig délelőtt tíz óráról délutáni három óráig terjedő üléseket tartson. (Ezt a Ház már el is határozta.)

Átok verte meg a magyart...

Sepsi-Szt.-György, márcz. 10.

Az ádáz hajsza, melyet az „Egyetértés” egy idő óta folytatt az országgyűlési pártok belbékéjének felkavarására, mindnyájunk figyelmét megragadta. A paktum ideje alatt duzzogott. Nekünk ugy tetszik Eötvös Károly határtalan becsvágyát sértette a mellőzés, a miért nem vették be az országos békepaktum létrehozásának bizottságába. Valószínűleg azért, mert nem vegyitnek eczetet a tej közé s mert a dynamitot meg a puskaport rombolásra, nem építésre használják.

Az Egyetértés terszeruén aknamunkát végez. Elkezdette a szabadelvű pártot elemeire tagolni s miután alaposan meggyanúsította a Tisza-klikket, megismogatta a Bánfystákat s egymásra uszította a beolvadt nemzeti párttal, aztán a vezérferfiak torzképeit mutatta be, irigységet, gyűlölséget hintvén, féltékenységet plántálván mindenbe, a mi a paktumból származott s mindenki ellen, ki a paktummal rokonszenvezett.

Mi, vidéki hírlapolvasók, taktikának vetjük e modort, noha fáj szívünknek, midőn láttuk a kigyó nyelvöltögetéseit s a folytonos agyarkodást Polónyi, Bartha Miklós és társai ellen.

Megbotránkozásunk tetőpontját érte most, midőn irigy lelkének dühében reáront Ugron Gáborra és oly hangon ingerkedik, mint a minővel osztzkodó testvérek szokták egymást illetni.

Valóban megszivlelésre méltó a testvérháború, melyet az Egyetértés folytat, de azért ama nyelvélés minket székeltyeket el nem ámit.

Mi, a kik büszkék voltunk székelty vé-rünk eme kitünőségire; mi a székelty ösök ezen hü utódaiban Ugron Gábor, Bartha Miklós és társaiban a székelty ügy vezetőit, a valódi hazafiság mintaképeit, a függetlenségi eszme tántoríthatlan bajnokait látjuk.

Az a támadás, melyet az Egyetértés személyltyük, viselkedésük, politikai magatartásuk ellen intéz, „zabhegyezés”-számba megy.

Az ő politikai szereplésük 1872-ben kezdődik ugyan, de a székelty népnek irántuk való szeretete viszhangzik Budavár alapítása és Attila harcáig: mert a székeltyiség egy-máshoz ragaszkodását még a Bálványos alatt fejét loval áldozó táltosok pecsételték meg.

Hogy Ugron Gábor és elvű társai a delegatióba bementek, az a politika előttünk sem nem új, sem nem idegen. Mi még emlékezzünk az 1867—68 harcaira az ellenzékek, hol a párt kétfelé vált, főleg gr. Keglevich Béla fellépése folytán egyik rész a Jókai szerkesztése alatti „Hon” körül, másik tekintélyes rész a „Hazánk” körül csoportosulván.

A delegációba bemenés, vagy kimaradás kérdése az ellenzéki pártok közt az intézmény életbelépése óta kísért.

Tisza-Ghiczay alatt opportunitási kérdéssé devalválódott.

Tisza fuzionált; Tisza szegre akasztotta elveit; elesapta a bihari pontokat, miniszter-sége alatt a delegációban részvétel kérdése nyul-álmot aludt.

De azt mindnyájan tudjuk, hogy az 1882. évben Kolozsvárt tartott nagy ellenzéki értekezlet a delegációba bemenetel kérdését programjába felvette s ennek hatása alatt a közösgyi kérdések tárgyalásában, mint párt résztvev.

Tehát nem Ugron és társai találták fel e kérdést és midőn Ugron és Holló a delegatióban résztvettek, ép oly meggyőződés-szerűleg, sőt még nagyobb kötelességűdással és hazafias áldozathozattal jártak el, mint azok, a kik settenkedve kritizálni honn maradtak.

Mi székeltyek — s az erdélyrészi ellenzéki pártiak általában — ezen magatartást t. i. a delegatióban való részvételt eleitől fogva helyeseltük — kevés kivétellel — ugy gondolkozván: a rossz törvényt is végre kell hajtani, de a delegatio intézményét csak belülről intézett fámadás által lehet ruinálni; a külvilág csak az innen hangzotott jaj kiáltásunkat hallja meg — a mint ez az idej nyilatkozatokban kitűnt.

Helyesljük ma is.

Innen van, hogy az erdélyrészi függetlenségi pártiak — a közjogi ellenzék általában — rokonszenvezett és gyakran egy gyékényen árult a volt nemzeti párttal.

Hol van megírva, hogy e módszerrel nem, hanem csak is passivitással lehet Magyarország függetlenségét kivívni?

Magában a passivitásban — a csökönyös non possumusban benne van a tespedés, az előrehaladás képtelensége. Ez a politika, nem a mi politikánk.

Ily magatartás Magyarországot nem eléviszi, hanem missiójától visszatartja.

A mi a zabszállítás, jobban mondva, „zabhegyezés” kérdését illeti: ennek személyes irányát és bosszu sugalta, irigység vezérelte hangját inkább sajnáljuk, mint sem, hogy annak holmi elvi fontosságot tulajdonítsunk.

Azért, hogy valaki országgyűlési képviselő, azért, hogy valaki ellenzéki, nem hiszem, hogy arra legyen utalva, hogy „füvel és sáskával” táplálkozzék.

Ene kérdés erkölcsi oldalának megbírlálásához nekünk választó polgároknak is jussunk van.

Ki ne látná a ló lábát, mely e hajszt vezet.

Előkészítés ez, jól intézett kortes fogás ez a jövő országgyűlési képviselő választásokhoz; taktika a függetlenségi párt megrontásához. (Bánffy-ismus)

„A hang a Jákobé; de a kéz, a kéz: az Ezsaúé.”

Minket meg nem csal.

D. Veres Gyula.

A háború.

Miután a st.-jamesi kabinet föltétlen megadást követel a bur kormányoktól, a hatalmasságokról pedig kiderült, hogy egyáltalán semmi hajlandóságuk nincsen a beavatkozásra, ennek folytán a békekötés érdekében közlelebről valószínűleg nem fognak tovább lépések történni. Általában azt hiszik, hogy Angolország csak Pretória elfoglalása után akarja megszüntetni a háborút. Krüger tranz-áll elnök pedig az Evening Journal című new-yorki újsághoz intézett sürgönyében ki-

jelenti, hogy a burgher csak akkor szűnik meg harcrolni, ha meghal.

Roberts lord tegnap vonult be Oranje fővárosába, Bloemfonteinbe. A hatóságok előzetesen meghódoltak előtte. Azt hiszik, hogy Steyn oranjei elnök most már Kroonstadba akarja áttenni székhelyét.

A legujabb tudósításokból az tűnik ki, hogy Roberts lord f. hó 10 én a drietsfontein csatával egyidejűleg megtámadta a burok abrahamskraali hadállásait is, nyilvánvalóan azért, hogy az itt fekvő bur sereget megakadályozza abban, hogy délkelet felé előnyomulva, zavarja a Bloemfontein elfoglalására irányuló hadműveletet.

A Kimberleyből észak felé elindított 10 000 főnyi angol sereg megszállotta Boshofot. Ez igazolni látszik azt a feltevés, hogy ennek az expediciónak nem egyedüli célja Mafeking felemelése.

Jókai Márcz. 15-ikéről.

A Petőfi-társaság által tegnap Budapesten tartott ünnepélyen Jókai a következő beszédet mondotta:

„A mustármagból czédrusfa nő fel. A biblia mondja: tehát hinnünk kell, hogy igaz.

Előttünk, szemeink láttára történt meg, tehát tudunk kell, hogy igaz.

Mi volt a mustármag? Egy szózat, mely 1848. márczius 15-én elhangzott, s mi az a terebély czédrus?

A mai Magyarország: a szabad Magyarország.

Anélkül az elvetett mustármag nélkül bizony nem volna itt ez a mai czédrusfa.

Talán a mennyei Gondviselés azért nyujtotta oly hosszúra az én földi életemet, hogy legyen egy élő tanuja a korszakoknak, a ki a változatos multat, annak forgandó el-lentéit a jelenel összeölelni képes, aki átélte, átszenvedte, átküzdölte a félszázadot, aki osztozott annak kétségbeesítő balsorsában és dicsőségében és most bizonyosságot tud róla tenni ép észszel, élénk emlékezettel, hogy mi volt a hajdani Magyarország és mi lett belőle máig? (Éljenés és taps.)

1848-ig Magyarországon nem volt más, mint egy térképi fogalom: Ausztriának egy gyarmata, amely a valóságban egy darab Ázsiát jelképez. Fővárosa a koronások, a diéták székhelye az ország nyugati határán: az is német. Alkotmánya türelemjáték, önkormányzata mákony, amivel a nyugtalan gyermeket álomra csillapított; nemzetisége guny-tárgy, vagyona értéktelen, értelmisége idegen, még az ősi vitézsége is el van már temetve a nemesi inzurrekció gyalázó emlékei alá.

Az a magyar nemesség! Harminczad-része az ország lakosságának. Fegyverrel sem volt képes hazáját megvédeni. De hiszen nem is adtak a kezébe fegyvert. A munka eszközeivel, a szellem fegyvereivel még kevésbé. A polgár és a jobbágy se jogokkal, se kötelességekkel nem birt. A haza áldott földje nem azé volt, aki szántotta, kapálta, robotot szolgált, dézsmát fizetett, botokat kapott.

Pénze, hitele nem volt se urnak, se népek, se az egész országnak.

Királyát nem látta az ország soha.

Kormányá Bécsben is volt, Budán is volt, Kolozsváron is volt: mikor tenni kellett, sehol sem volt.

Mily tespedésbe volt sülyedve az egész nemzet.

Alkotmányunk a megfordított lengyel alkotmány volt. A liberum veto a hatalom szájában. Akármí üdvöset határoztak a rendek, a hatalom azt mondta rá: „nyepoz-volim.”

Gondolkodó hazafiak ujító törekvéseit elfojtották; a század elején még véros pal-lossal, közepén már kisebb fegyver is elég volt hozzá, a cenzura olója és veres plaj-básza.

Minden törekvése az előre látó észnek, a nemzeti szellemnek csak egy kinos vergődés volt; Laokoonnak és fiainak küzdeme az óriás kigyókkal.

Gondolatok rá ifjú honfitársaim, hogy ha ez az ősi tespedés korszaka a század végéig eltarthatott volna, mint a hogy végig tengett háromszázadon át, mit látnátok most itt magatok körül? Járom alatt nyögő buta népet, hátulmaradt polgárságot, székesvárosok helyett falvakat s az alkotmánynak gunyolt bálvány fején nem babér, hanem szalmakoszoru gyanánt a régi rendi ékes-

kednék. Egy gözös járna a Dunán, egy vasut vezetne Pesttől Szolnokig, egy takarékpénztár képviselné a pénzüvilágot, egy színház a művészetet, három hírlap az irodalmat, polgárőrség a haderőt, füstölő pipánk a nemzeti büszkeséget. Ez volt Magyarország előirt sorsa a század második felében.

Ámde mi nem hoztuk magunkkal keletről a fatalizmust, nem nyugodtunk meg a „Kizmet”-ben, szembeszálltunk a „fátum”-mal s elvetettük a bibliai mustármagot.

Ez volt az 1848-iki márczius 15-én kihirdetett pesti 12 pont: „Mit kíván a magyar nemzet?” első nyomtatott lapja az erőhatalommal felszabadított sajtónak. És ebből a mustármagból nőtt fel a mai Magyarország büszke czédrusfája.

Hogy ebből ily terebélyes fa nőtt fel, az bizonyára az egész magyar nemzet érdeme. A hogy az „Új világ” őstalaja toronymagasságra növelte fel a Wellingtonia gígent, ugy növelte fel gyümölcstermő óriássá a felszabadított, az egygyé lett magyar nép ősteremtő ereje az új Magyarországot.

Nézzetek végig az új hazán, lássátok annak viruló mezőit, kinosontó földköblét, vasutálózatát, a diszes városokat, a jólétet hirdető falvakat, a sürgő közlekedést vaspályán, folyókon, tengereken, s azután pihenjen meg lelkeitek a királyi várpalota tornácán, onnan bámuljatok végig a mesemondásig tündéri fővárosra, a Duna hidjain, a palatásokon és a gyárkérményeken, melyek folyvást inják füstoraikkal az égbe az ujkor jelszavát: a „munkában az élet.”

Aztán lássátok hadrendbe sorakozni a hatalmas honvéd dandárt, a nemzeti himnusszal üdvözlő fővezérét, a katonás királyt, hirdetve az ujkor jelszavát: honszeretethben az erő.

Azzal járjátok sorba a szobrokat, amiket a király és a nemzet kegyelete emelt köztereinkben s meghalljátok tőlük az új kor jelszavát: érdemé a dicsőség.

Vizsgáljátok végig iparkiallításainkat, pénzüintézeteinket s azoknak könyveiből megtudjátok az új kor jelszavát: becsület és szorgalomé a gazdagság.

Figyeljétek végig szellemi munkásságunkon s minden írott betű, minden esetvonás, minden fölhangzó szó, minden kalapácsütés azt fogja mondani, hogy: a szabad szellemé a népszabadság.

Ezeket a jelszavakat szórta el a nép szívébe márczius 15-ike, mint a bibliai mustármagot.

Dicsőség legyen annak a népnek, amely ezeket szívébe fogadta s tettekben örökité meg és nagyra növelte.

Dicsőség legyen ennek a fővárosnak, a mely ezeket legelső órájában a kimondott szónak magáévá tette!

De legyen szabad a nagyra nőtt czéd-rusfától egy-egy zöld ágat kölcsön kérnünk azok számára is, a kik a korszakkezdő jelszavakat kimondták. Bizonyára, ha a magyar nemzet az ő hívó szavakra, mint egy ember, talpra nem áll: ezek a fiatal apostolok vagy a budai Vermezőn, vagy a bécsi boldondok házában végeztek volna életüket. Most már alusznak valamennyien. Megérdemlik, hogy sirjukra a nemzet nagy életfájáról egy ágacska letörjünk.

Csak magam maradtam itt közölük. A kinek nincs egyéb kívánságom, minthogy a czédrusfa árnyékában meghugyódva nehésem tovább fejlődését, felvirágzását ennek a szép hazának, a kit az Isten tartson meg, erősítsen meg, örökítsen meg „in secula seculorum. Amen!”

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

A belügyminiszter rendelete.

A belügyminiszter a magyar ipar pártolása érdekében körrendeletet intézet a törhatóságokhoz, a mely szerint a kereskedelem ügyi miniszterhez számos panasz érkezett, hogy egyes törvényhatóságok irodai szükségleteiket a hazai cégek mellőzésével külföldi cégeknek rendelik meg. A körrendelet meg-hagyja a törvényhatóságoknak, hogy a jövőben szükségleteiket hazai cégeknek szerezék be és ezzel is támogassák a hazai ipart.

A kaszinók és az iparpártolás.

Bpestről írják:

Étrelvöló tervvel foglalkozott a Szabad Lyceum igazgatósága tegnap Wekerle Sándor elnökölete alatt tartott ülésén.

Az igazgatóságához ugyanis a Lyceum egy tagja beadványt intézett a Szabad Lyceumnak vidéken való térfoglalásáról. Ez volna a legalkalmasabb módja annak, hogy az iparpártolás iránt az érdeklődést ország-szerte ébrentartsák. A beadványnak másik része Wekerle Sándornak, mint az Országos Kaszinó elnökének a január 28-iki közgyűlés alkalmával fölvetett eszméjében látja a feladat kulesát.

Wekerle a kaszinók programjánál azt állította fel, hogy azok ezentúl ne csak a vívőrők igényeit elégítsék ki, de a nagyműzeti feladatok megoldásához is járuljanak hozzá. E hozzájárulásra a kaszinók most kétségkívül megnyerhetők lesznek, csak össze kellene hívni az elnökeiket egy országos kongresszusra. E kongresszus a hazai ipar pártolásának társadalmi kötelességéig emelését s a gyakorlati irányú felsőbb népművelési intézmények szervezésének szükségességét mondaná ki. megállapítaná e két feladat közti természetesen kapcsolati formáit és az egyes kaszinók anyagi erejéhez mért mérsékelt összegeket ajánlana fel a kaszinók székhelyén rendezendő felolvasások költségeire.

Széchenyi István gróf, a kaszinók első alapítója hasonló irányú társadalmi tevékenységet tart fölül.

A Szabad Liceum igazgatósága részletesen tárgyalta a Kaszinó-kongresszus ügyét s egybehívását igen kíváncsún jelentette ki. Hogy a kongresszus létesüljön, attól is függ, ki hívja össze? A Nemzeti Kaszinó és az Országos Kaszinó igazgatósága lenne erre legilletékesebb. Erre vonatkozó határozatot nem hoztak, hanem magánúton fogják megkísérteni a nagy kaszinó megnyerését.

ZENE.

Koczalszky Raoul. A hirneves zongoravirtuóz, Koczalszky Raoul hangversenykörútjában Kolozsvárra is eljön s itt két hangversenyt rendez. A művészre vonatkozólag lapunk mai számához csatolt mellékletben van bő felvilágosítás. Felhívjuk róla a közönség figyelmét.

SZINHÁZ.

„Itthon“ a színházban. Az „Itthon“ színházi előadásának érdekességet kölcsönöz az, hogy egy hegedűművészről is részt vesz a hangversenyen. *Schultz Erna* a neve ennek a fiatal hegedűművésznek, kit *Hubai* Jenő legtehetségebbé tanítványának tart. A fiatal művésznek tehetsége *Joachim*, a hirneves hegedűvirtuóz figyelmét is magára vonta. A fiatal hegedűművészről valószínűleg *Sarasate* Pablo *Czigánydalait* és *Hubai* Jenő *Csárdajelenetét* fogja játszani az „Itthon“ hangversenyén.

Aranylakodalm. Tegnap kevés publikum előtt került színe Rákosi és Beöthy hazafias darabja. Fáy Szerénát és a többi szereplőt sokat tapsolta a közönség.

Márczius 15.

Ünnepély a Redutban.

Huszonnyolczadik évi ünnepélyt tartotta a kolozsvári márczius 15. állandó bizottság tegnap d. u. a közönség részére.

A Redut egészen megtelt. A közönség egy kedves családi körnek a banyomását tette a szemlélőre, melynek a különböző társadalmi munkakörben foglalkozó tagjai

összegyűlnek egy családi ünnepre, hogy szép harmóniában ünnepeljenek egy nevezetes, szent napot.

A magyar nemzet ez a nagy család, melynek tagjai össze gyűlnek, hogy a szabadság, egyenlőség, testvériség istenének, a Hadurnak áldozzanak.

A Csikai zenekara Hymnusa és édes bus nótái nyitották meg az ünnepélyt. Ezután a Polgári Dalegylet éneke következett.

Deáky Albert nagyon szép szavakban említette fel előző megnyitójában azt a vesztéséget, amely a bizottságot E. Kovács Gyula elvesztésével érte. Szépen emlékezett meg a jelenlevő honvédekéről is és azoknak két tisztelőtreméltó alakjáról: Szigeti Miklós ezredesről és Horváth Ignác huszár alezredeséről. Azután átadta a szót dr. Nagy Károly teológiai tanárnak.

Nagy Károly beszéde tüzzel, lángoló hazaszeretettel, tudással volt megszerkesztve. A tartalmas szép beszédet kellemesen színeztette s a poezis arany száljaival vonta be. A közönség zajosan megéljengette.

Ezután Rácz Dezső lépett a podiumra és szép hegedűszóban játszott olyan nótákat, a melyet nem volna képes lekottázni a német.

Most Kollmer Hermann urnó lépett a podiumra. Megjelenését festővé tette a gyönyörű magyar viselet. Előnekelt Kossuth bucsuját, a 48-as harcai riadókát, a Kossuth nótát és számos régi jó népdalt. Az öreg honvédek szemeiben könnyek csillogtak, a közönség sirt, tombolt, ujjazott, éljenzett. Kollmerné az ő nótáival szíven talált mindenkit. Alig győzött a közönség betelni velük.

Ditrói Nándor szavalata is nagy hatást szült.

A közönség ujonnan megéljengette.

Solyom Antal joghallgató gyújtott most Kurucz-nótákra.

A közönség megújráta a jeles, érczes hangú énekest.

A kolozsvári dalegylet a „Szentelt hantok“-at énekelte ezután, melyre a munkás dalárda karéneke következett.

Ennek végével Csikay vette át a „szót“ és szólott szép hegedű szóban olyan bábós nótákat, hogy művészetével a lelkes közönséget még nagyobb extázisba hozta. Midőn a Rákócziába kezdett, taps és éljenzésben tört ki a lelkesedés viharja.

Öt óraker volt vége az ünnepélynek.

A közönség soraiban ott láttuk a következőket:

Béldy Ákos gr. főispán, Szvacsina Géza polgármester, Feilitzsch Arthur báró képviselő, gr. Lázár István alispán, gr. Lázár István, br. Bánffy Albertné, br. Bánffy Albert, Hory Béláné, Hory Béla, Asztalos Jánosné és leányai, Szigeti Miklós né és leánya, Jékely Aladárné és Donhoffér Mária. Székula Ákos, Merza Lajos, Ferencz Gyánné, Ferenczy Gyula és a márczius 15. bizottság teljes számban.

A nagy idők tanui közül ott láttuk: Szigeti Miklós ezredes, Horváth Ignác alezredes, Szeme József, Szabó Samu elnök, Nagy Pál jegyző, Persián Gerő, Szucsásy Dénes, Mamitza János, Majoros Albert, Tótfalusi József, Borbély József, Szabó Nándor, Székely József, Makó Mihály, Strócz János, Jakabfi Nándor, Pap János, Urlaki Péter, Nagy Albert, Borbély István, Kisfaludy József, Nemessány Samu, Richter Antal, Budai J. Székely Mihály, Szilágyi András.

Társas vacsora.

Este 8 óraker Nagy Gábor szállodájának földszinti nagy étterme zsufolási meg-telt. A kik nem fértek be, a mellék helyiségekben szorongtak. A közönség soraiban ott láttuk a 48—49-es honvédeket, az ünnep szereplőjét, Kolmer Hermann urnót leányával, továbbá öv. Illing Sándornét, báró Feilitzsch Arthur orsz. képviselőt, Hory Béla elnököt, Székula Ákóst, Jékely Aladárt, Kovács Dezső tanárt, Gyalui Farkast stb. Jelen

volt az egyetemi fiatalság egy töredéke Sárkány Loránd elnökkel s a teológiai fakultás fiatalsága teljes számban.

Este 9 óraker Deáky Albert elnök felkérte dr. Kenessey Bélát, a Kossuth pohárral az emlékbeszéd megtartására.

Tisztelt Társaság!

A pohár, melyet immár harmadizben adott kezembe a márcz. 15-iki állandó bizottság bizalma, csak törekény üveg, melyet a történetl fiatal, ábrándos lelkek kegyelele ezzel az ezüst burokkal akar megvédeni, de symbolum, mely hallhatatlanságot jel z, mert az a megdicsőült alak, a kinek hagyatékából ez ereklje gyánant nekünk adatott, már védve van enyészettől, elmúlástól, az „egy életl eszmévé finomult, melyhez tekint fel az időt erőnyé, óhaj, remél, hisz és imádkozik.“ Kossuth Lajos incarnatiója volt annak az igazi szabadelvű politikának, mely a lényeges szabadelvokat minden támadás ellen megtaltalmazza, annak az egyedül helyes politikának, mely ügyel ember méltóságára, boldogságának valódi alapelvére. Ez a politika pedig alapítva volt „a halandók és halhatatlanok királyojének“ — a mint Pendaros nevezé, — az értelemnek, a jellemnek, az eszményiségnek, az erkölcsnek souverénitására.

E t. társaságban a napi politika kérdésével nem szabad foglalkoznom, de nem is akarok. E körben egy eszme kuszáról lehet csak szó, — népünk, nemzetünk szabadsága, a polgári jogegyenlőség, s a hazafiai testvérisége örök eszméjének kultuszáról, a melyben való részvétel nem függhet tényleges pártpolitikai állásponttól.

Ez eszmének kultuszára talán soha sem volt nagyobb szükség, mint épen most, a mikor a reactionarismus szele mindenfelől fújni kezd, s a mikor az egyik fél szabadság helyett szabadsosságra, rosszul értelmezett egyenlőségre tör, míg a másik meg a reactio sötét uszályához kapaszkodik a szabadságok korlátozását, a társadalom osztályokra és felekezetre szaggatását, az előjogokat, a karateket stb. kultiválja; — a mikor valóságos hypokrizis kezd erőt venni közéletünkön.

Nézzük a 40-es évek politikáját maga vezéralakjaival, élükön Kossuthal, azt látjuk, hogy ez a politika az igazság és az értelem souverénitását fogadva el alapelvét, megértette, hogy a politikai szabadság egy nagy kincs már önmagában is és mint ilyen, a nép boldogságának lényeges alkotórésze, legalább azok szemében, a kik a boldogságot nem meddő élvezetekben, hanem az erkölcsi tevékenység kifejtését és az erő érzetét keresik. Oltárunk a haza, a nép fenségeseen nyugvó nézet. Vezéresillaguk az eszményiség, az önfeláldozás. Kulturánk ez oltárnál a lankadatlan munka. Mindenki azt érzi, hogy nem szabad neki e munkától visszariadnia, abban részt kell vennie, mert hátha épen azon egy kővön, vagy azon az egy kanál vakolatlan dől össze a nemzet épülete, a melyet neki kellene odavinnie, beillesztenie, vagy ragasztékul odatennie. A nemzet napzmásának érzi magát mindenki s fel a szemrehányástól, hogy ha esetleg elmaradna a munkából. Törhetetlen karakterek a munkavezetők. A nemzet Tyrtaeusa lelkesít, a nagy reformátor Széchenyi épít, javít, ujít, Eötvös prófétál, eszményi világot tár föl, távlatot nyit, — Kossuth lelkesít, vezet, élére áll a munkának. Gondolatok, eszmények mind az ő szívében mennek át, leönti őket lelkesedése izzó lavájával s forrongva gyújt lángra. Felséges az ébredésnek, felséges az új honfoglalásnak ez a nagy ideje. Jó ebbe visszatekintgetnünk. Oltára zsarjátából egy-egy eleven szönet elhozunk, házi tűzhelyünkre tennünk s rá áldozati tömjént hintenünk!

Nép, mely csak máról holnapra való cselekedat láti maga előtt, csak máról hol-

napra bir létjogosultsággal; a ki pedig örök eszmények után fut, örökké él, mert mindig van mit tennie. Az eszményeknek az a sajátosságuk, hogy ifjúságot biztosítanak.

Töltsé meg egy-egy ilyen ünnep hét-köznapokra is a lelkeket eszményiséggel! Munkálkodj közre ennek kultuszában minden tényező!

Saul a döntő harc előtt felidézeti a vén prófeta Sámuel alakját. A halottaiból felidézett prófeta halált jósolt. Ha vesztélyeztetve a szabadság, a szabadelvűség: idézzük fel Kossuth szellemalakját. De nekünk ne halált, hanem életet jósoljon.

Szónokot mély csendben halgatták s gyakran hangzott fel a tetszés és éljenzés zaja.

Utánna Feilitzsch báró köszöntötte fel a márcz. 15. bizottságot, melyben elismultak a politikai ellentétek, az emberek egyetértve küzdenek s mely elnyomni nem engedte s nem engedi a márcziusi eszméket.

Dr. Nagy Károly tanár Kollmer Hermanné urnőre mond tartalmas, szép felkösztönt.

Várady Aurél Feilitzsch Arturt éltette. Farkas Károly a teológiai kör elnöke igazgatójukra emel poharat. Sárkány Loránt Deáky Albert elnököt élteti. Faragó Jenő Magyar Mihály szerkesztőre mond felkösztönt. Kovács Dezső a nagy idők tanuira mondott szép felkösztönt. Persián Gerő orvos 48—49-es honvéd toszatban kezdte, éneken folytatta a dalias időkről szóló vissza emlékezeseket.

Igy mulatott a társaság szép harmóniában éjféltájj.

A kolozsvári ipartestület ifjúságának önképzőköre saját helyiségében fényesen ünnepelt. Este 7 óraker a szépen feldisített termet már teljesen megtöltötte az érdeklődő közönség, a mikor kezdetét vette a 12 pontból összeállított változatos műsor. Az ifjúsági dalárda a Hymnust elénekelte, miután Terkál Béla önképzőköri elnök megnyitó beszédet tartott. Ezután Silay Lajos a „Talpra magyar“-t nagy hatással szavalta. Régeni Erzsike czimbalom játékával és Lörinczi István hegedű kíséretével megéremelt tapsokat arattak. Buday Árpádné gondosan és nagy figyelem közepette szavalta el a „Kossuth“ című költeményt. Németh Sándor ev. ref. lelkes hatásos emlékbeszéde után a Markon növérek egy duettel énekeltek Osváth Pál czitera kísérete mellett. Máthé László, Nulinek Viktor tetszéssel előadott szavalata után Osváth Pál és leánya czimbalom játékában airon hegedűkíséret mellett nagy tetszéssel gyönyörködtek. Végeztül sikerült előkép volt, melyben a szereplők Deák Károlin (Panonia) Régeni Erzsike és a Markon növérek (Hit, Remény, Szerelem) voltak. Az ünnepély jóval 9 óra után ért véget.

E helyen meg kell emlékeznünk azokról, kik a sikerült ünnepély rendezésében tevékeny részt vettek, u. m. Sövény Sándor az önképzőköri lelkes és tevékeny alelnöke, Jakab Ziga, Silay Lajos, Györgyalvi Sándor.

A kereskedők társulatában. A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata tegnap este szintén megülte a Márczius 15-iki eszmék emlékét. A társulat helyiségei egészen megteltek a tagok és érdeklődőkkel. Az ünnepélyt az ifjúsági dalárda nyitotta meg a *Hymnusszal*, melyet a társaság álva hallgatott meg. Ezután *Császár* Dávid, a társulat buzgó alelnöke tartott rövid, hazafias hangú megnyitó beszédet, melyet éljenzéssel fogadtak, majd elő lépett Kis Endre, s igen nagy hatással szavalta el a Talpra-magyar sürt tapsok közt. Ezután *Hirschfeld* Károly olvasott fel igen szépen megírt és hévvel előadott alkalmi értekezést, mely mindvégig leköttötte az érdeklődést.

A közönség percekig tartó taps és éljenzéssel fejezte ki elismerését a nagy hatású előadás és a felolvasó iránt. Majd *Gyalui* Imre Petőfinek „Élet és halál“ című költeményét szavalta el sok szónoki készültséggel s viharos letzés közt. A hévteljes előadásért a közönség lelkes ovációkban részesítette a derék ifjút. A szép sikerű ünnepélyt a Kossuth nótával fejezték be. Az ünnepély után társas vacsora volt, melynek nek során többb felkösztönt mondtak és pedig Császár Dávid alelnökre, az ifjúságra, Hirschfeld Károlyra és a sajtóra. A társaság jóval éjfel után oszlott el.

Hazafias ünnepélyeit a külmagyarutczai ev. ref. népiskola is megtartotta. Szerdán d. u. 2—4 óra közt összes aróbb népével, 4 óraker szintén az igen szép számban megjelent mindkét nemű gazd. ismétlő iskolásokkal s csütörtökön este, a rendes tanidőben 6—8 óráig a szintén itt nevelődő iparisokai tanulók lelkes seregével. Nagy örömeire szolgált a vezetőségnek látni az igazi érdeklődést e törzsgyökeres magyaros szellemű helyiségekben, különösen ez utóbbi aktusnál, a hol különösen édes anyák, testvérek s köztük néhány előkelő ur (egyetemi hallgató) és urnő mélyen meghatottan szemlélték és hallgatták övéik szebbnél szebb produkcióit, szavatait s tanáraik oadaó lelkes működését a Szentgyörgyi Lajos igazgató fáradhatatlan vezetésében.

Valóban öröm tudni, hogy még ilyen népségekkel is lehetséges ily lélekemelően eszközölni a néptanítói megselekedni valókat.

Gyalu községben is méltóképen ünnepelték meg márczius idusát, a sajtószabadság kivívásának ötvenkötödik évfordulóját. Mint tudósítónk írja, két ünnepélyt rendeztek, az egyiket délután, a másikat pedig délután. A délelőtti ünnepély az ev. ref. templomban folyt le. A gyülekezet éneke után az ujonnan alakult iparos-dalegylet énekelte el a Hymnust *Csákány* Zoltán vezetésével mellett. Ezután *Deeszy* Gyula ev. ref. esperes mondott egy szívből jövő és szívhez szóló szép imát. A délelőtti ünnepélyt az állami iskola növendékeinek éneke zárta be, kik a Szózatot énekeltek *Pap* János tanító precíz vezetése mellett.

A főünnepély d. u. 6 óraker volt az „Alsó“ vendéglő nagyertermében. Ez ünnepélyre, melyen három kolozsvári egyetemi hallgató is szerepelt, igen nagy közönség gyűlt össze. A Hymus éneklése után *Deeszy* Gyula ev. ref. esperes tartott egy szépen kidolgozott, eszmékben gazdag megnyitó beszédet, mely után *Kocsis* Miklós lépett az emelvényre, hogy hatalmas, dörgő „Talpra magyar“-jával felvillanyozza a közönséget. Ezután *Farkoly* József ünnepi beszéde következett, melyben szépen fejtegette a márcziusi nagy eszméket.

Majd Burger Arthur szavalta el Tóth Kálmán „Előre“ című költeményét sok routineal, bravurosan. A sikerült ünnepélyt az egyleti daloskör által előadott szép induló zárta be.

Ezután táncmulatság következett, mely a reggeli órákban ért véget. Az ünnepély rendezése körül nagy érdemeket szerzett Gy. Rosenberger Mór az iparos egylet elnöke és Csákány Zoltán az egylet titkára.

Márczius 15. Vízaknán. Vízakna város hazafias polgársága ez évben is szép ünnepélyvel ülte meg a nagy nap emlékét. Az ünnepély a nagy havazás miatt a városház nagy termében tartott.

Alkalmi beszédet tartott Borbáth Pál ev. ref. lelkes a töle megszokott hazafias lelkesedéssel. Az ének darabokat pedig az ev. ref. Polgári Dalköradta elő szépen, lelkesen.

Hasonló hazafias ünnepélyt tartott az állami népiskola is, szépen összeállított műsor mellett.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1900. Márczius 16.

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— **Swerdnátlól.** —

Az Ellenzék részére fordította: **AMICA.**

XX.

(Folytatás.)

(61)

De azért azt mondom, a mit mindig mondtam, midőn a testvérem és mások bajlandók voltak a Dórámra panaszkodni, hogy ő mindezeknek daczára egy kitűnő jó feleség lesz, midőn a férjhezmenetellel elhatározza magát.

— Nagyon valószínű, — mondá a gr. Most már nem volt kétsége arról, hogy Flower ur mit gondolt. — Felállott a székéről. Oly borzasztóul haragudott, hogy alig tudott beszélni. Nem kétem — mondá gögös élességgel, — mert ezekkel az emberekkel az ő neveltséges tévedésüket meg kell értetni — Flower ur, én nem kétem, hogy az ő huga, egy az ő társadalmi állásában levő tisztességes férfinak kitűnő jó felesége fog lenni — biztosítom önt — hogy én ezt nem kétem!

Flower ur szintén felállott és nyitott szájjal bánta a másokra. Egy hideg víz zuhany nem lephette volna meg jobban; nem volt tisztában vele, hogy jól halla-e?

— A fiamat illetőleg, természetesen, hogy ez az egész dolog neveltséges ostobaság, — folytató a gróf, fokozatosan növekedő gögölg. Flower ur, a mai ide jöveleknek a czólja az volt, hogy biztosítam önt, hogy

abban esetben, ha a fiak és az ön huga között eljegyzés jönne létre, az én családom részéről ne számítanak annak az elismerésére és a hugát sem fogadnánk be a családukba soha.

Azt reményilem, hogy önnék ezt a saját józan esze tudtára fogja adni; de sajnálatlalt tapasztalom, hogy az — az nem úgy történt. Az egész dolgot én nem tudom, hogy mennyire ment — ön bizonyos jobban van informálva — haladéktalanul be kell szüntetni.

Beszélni fogok a fiammal; reményilem, hogy ön is ugyan azt cselekszi a hugával. Nem kétem, hogy ő sokkal okosabb fiatal lady, mint hogy olyan családba kívánjon belépni, melyben nem látnak szívesen. Flower ur, ez az interjú nem volt kellemes; de a dolgot jól megfontolva, reményilem, hogy annak a szükségességét belátja.

Az egész ügyet be kell szüntetni és nem lehet azt elég gyorsan tenni; reményilem, hogy ön egészen megértett!

Flower ur a csudálkozástól és haragtól meg volt némulva, de a kis gömbölyű alakja érzelmeinek az ereje által terjedni látszott, kis kerek arca haragtól égott és a mint ott állott, oly méltósággal tartotta magát, hogy szinte magasan látszott. És most, midőn a gróf elhallgatott, ő hangos nevetésben tört ki és a csudálkozó grófra mutatva, mint ha a kertjének minden rózsáját felkérte volna, fordítsák a fejüket oda és nézzék meg azt az embert.

— Ha, ha, ha! — Hiszen bolond, — kiáltá Matt bácsi, — világos, hogy futó bolond. Ő azt gondolja, — azt gondolja, hogy az én Dórám nem elég méltó az ő fiának! — Sir! — lihegte a gróf.

— Hogy az én Dórám nem elég jó az ő fiának! — ismételte Matt bácsi, a gróf közbeszólását teljesen figyelmen kívül hagyva.

Ez nagyszerű! Egy ilyen tréfát az élelapokban kellene közzélni. És ő komolyan látszik azt venni — ez a krémje az egészen — ez az, a mi nevelésre ingerli az embert! Ha, ha, ha! Mintha bizony az ő fia, vagy bárkinek a fia, — elég méltó volna az én Dórámra!

— Flower ur! — szólott közbe a gróf.

— De nincs helyén szegénynek az esze, folytató Matt bácsi a különös magán beszédét, ő számalomra méltó. Egy ember el kellett, hogy az esztét vesztisse, mielőtt ilyen örült fogalmat vet a fejébe, tehát számalomra méltó és ő valóban számalomra méltó tárgy!

És most hirtelen, ellenfelének a jelenlétét észre látszott venni. Oly heves mozdulattal fordult fejeje, hogy ő lordsga, a támadásnak e teljesen váratlan természetétől megremülve és zavarodva, hátrarebbent tőle.

— Mylord, kiáltá Flower ur, — engedje tudatnom önnek, hogy én az én Dórámat az országban bármelyik férfival egyenlő rangunk tartom, mondák büszkén, ő méltó feleség egy herczegnek! Herczegnek?

Ej — fejedelemnek, egy királynak!

A gróf petrifikálva volt a rémüléttől, lihegett a dühtől, e váratlan támadásnak a hatása alatt nem tudott egy érthető szót mondani. És Flower ur az ő drága gyermeke miatt való bosszszankodásában, nem adott neki időt, hogy magához térjen. Azonban Flower ur hirtelen elcsendesült, nyájás volt és türelmes és leereszkedő.

— Mylord, ön azt mondta, hogy ez az interjú nem volt kellemes; bizonyly sajnálni lehet, hogy ön azt oly szükségességet tartotta; mert, a hogy az előbb mondtam, az én hugomnak a tetszését nem könnyű megnyerni és én nem vettem észre, hogy az ön fia udvarlását valami különös kedvezéssel fogadta volna — sőt néha azt gondoltam, hogy in-

kább alkalmatlannak találta. Dóra, Beauclerk itt mindig nagyon jól viselte magát — valóban, nagyon jól — és mint vendéget mindig szívesen fogjuk fogadni — de ennél többet várni — mondá Matt bácsi a fejét rázva — azt gondolom, hogy reménytelen kívánság volna.

Ő lordsga, a ki dühösebb volt, mint valaha, ez alkalommal valószínűleg tudott volna valamit mondani, ha időt adtak volna rá. De nem adtak és mind a ketten megrettentek és keményen bámultak, midőn Dóra hirtelen közibük állott. Ha nem lettek volna annyira elmerülve, az egyik a csudálkozásába, a másik az indignációjába, néhány perczel ezelőtt már látni kellett volna Dórát, egészen közel állva hozzájuk.

— A háztól kijőve, hogy Matt bácsit megtalálja és vele tréfálkozza mulassa magát, Lord Roxminster látva, csudálkozni kezdett és a saját nevét halva, megállott, hogy a beszélgetésüket hallgassák. És most könnyedén a bátyja szájára tette a kezét és ez által elhallgattatta.

— Matt bácsi, én hallgatórtam, — mondá nem akarta eltitkolni a tényt és mosolygott. Édes bácsimkám, nagyon sajnálom, hogy ilyen triviális dologért indultabba jött; ez nem volt érdemes rá. Kérem, lesz szíves bemeni? Lord Roxminsterhez egy vagy két szavam van.

Flower ur elpirult, hebegett valamit, de nagyon megvolt magával elégedve, a grófnak nagy méltósággal és hidegséggel köszönt és engedelmesen bement a házba. Várva még a bátyja a kerti szobába eltűnt, Dóra a gróf felé fordult.

— Lord Roxminster, hallottam, hogy a bátyam sajátját fejezte ki, hogy ön ide fáradt e látogatást szükségesnek tartva; én is sajnálom. Ha ön a bátyám helyett hozzám fordult volna, az ön félelmet és aggályait rögtön el tudtam volna oszlatni. Bizto-

sítom önt, hogy egyikre sincs szükség, mert midőn Lord Beauclerk a házassági ajánlatával megtisztelt, én azt nem fogadtam el.

Dóra magasan tartotta a fejét, a mint a grófra nézet; szép szeméi pajzánul ragyogtak.

A mi a grófort illeti, az a düh, melylyel a Flower ur támadását hallgatta, semmi volt ahhoz képest, a mi most forrt benne. Rekedten kiáltá —

— Ő beszélte magával? Megkérte?

Dóra meghajlotta magát. Az egy büszke és rendkívül közönyös kis mozdulat volt.

A gróf ismét csak azt tudta lihegni —

— És maga visszautasította?

— Nem volt egyebet mit tennem. Lord Beauclerk nekem nagyon tetszik és őszintén bámolom az ő nagyon sok jó és becsületes tulajdonságait és nem kétem, hogy egy magához való aszonynak kitűnő férje fog lenni, de én nem voltam képes ötlet magamhoz találni férjnek tekinteni.

Hozzá tehetem, hogy határozottabban elvettem volna a bátorságát az udvarlástól, ha gondoltam volna, hogy az komoly, vagy ha egyáltalába komolyan gondolkoztam volna az egészről.

Kedves csufondaróssággal nézett a grófra és mosollyal az ajkain. Lord Roxminster, kérem nyugtassa meg magát, senkinek a családjába sincs szándékom belépni. Én oly borzasztó önhit vagyok, hogy a saját családdal megvagyok elégedve.

Az utolsó mondatot a leghűvösebb és hanyagabb modorban mondta, csak a legcsekélyebb hangsúlyozást téve arra a szóra, melyl vágni kívánt. Ő lordsga nem szólt semmit, csak lihegni tudott és bámolni rá.

(Folytatása következik.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 16.

— **Időjárás.** Az időjárás szeszélyesen változik minden perczen. Az időjósítás sehoggy sem akar beválni. Az erdélyi részek különböző pontjáról a legellentétebb híreket hozza a táviró. Kolozsvárt nagy hó esett, reggel a hőmérő 2 fok hideget mutatott, borult szeles az idő. Nagyváradról (—1) csendes derült időt, Tordáról (—4) derült szeles időt, Maros Ludasról (—2) borult időt, igen erős széllel, Maros Váshárhelyről (—4) borult időt, nagy széllel, Szász Régenből (—4) derült időt, nagy széllel, Tövisről (—2) csendes borult időt, Dicső-Szent-Mártonból (—3) derült időt, északi nagy széllel, Söváráról (—4) csendes borult időt, Kis Kapusról (—2) erős havazást és szeles időt, Segesvárról (—2) borult időt, erős széllel, Sz. Udvarhelyről (—3) borult szeles időt, Brassóból (—3) erős nyugati szelet, sűrű havazást, Seps-Szt.-György (—2) havazást, Csik Szere-dából (—3) nagy szelet és havazást, Csik Gyimesről (—3) sűrű havazást, állandó szelet, Kézdi Váshárhelyről (—4) nyugati gyenge szelet és havazást, Zernestől (—5) erős szelet és havazást, Predeáról (—3) szeles havazást jelent a táviró.

— **A márczius 15. eszméket megörökítő kolozsvári szoborra** felül fizettek a tegnapi redouti ünnepélyen: Benigni Samuné 4 korona, Beldi Akos gróf 10 kor., Szvacsina Géza 2 kor., De Gerándó Antonina 6 kor., Eszterházy László dr. 1 kor. 40 fillér, gr. Lázár István 4 koronát. A felülfizetőknek hálás köszönetet mond a bizottság.

— **A kazárok.** Igy nevezte el Egán Ede a Galicziából bevándorló zsidókat, kik sáskahad módjára lepik el Felső Magyarországot s irtóztatós pusztítást visznek véghez a szegény nép között. E miatt Egán állandó támadásnak van kitéve s visszahívásának hírére a kazárok siettek kijelenteni, hogy Egánét kik csapatát el a s hitelszövetkezeti befizetések jők lesznek utavalóul Braziliába. A sztrenyovai völgyben nyíltan hirdették, hogy a nép *megváltóját, a rutén Jézus Krisztust elkergették.* A nép ezt hallva, tódult papjaihoz felvilágosításért és kijelentette, hogy ha a dolgok így állanak, elhagyják hazájukat és országukat, mert nem állják ki tovább a gunyt és üldöztetést. Hasonló elhatározás érelődött meg a papság körében is.

— **Uj utca nyitás Kolozsvárt.** A Belmagyar-utczában egy uj utca nyílik. Ez uj utca a 28. sz. telken a Fröbel-intézet előtt a Széchenyi térre vezető utcára fog nyílni. Április 1 én fogják a házat lebontani s az utcát a forgalomnak átadni. Az utcának határa lesz: egyik oldalról az unitáriusok uj gimnaziumi épülete, a másik oldalról Haller Rezső ügyvéd háza.

— **Jönnek a szalonkák.** A Jozsefnap elérkeztevel megjönnek a szalonkák is. Az idén ugyan a februári szép napok következtében már a hónap elejére várták őket, de a zord márcziusi napok miatt eddig csak nagyon gyéren jelentkeztek. Vidékről jött értesüléseink szerint Vas-, Torontál- és Pozsonymegyékben láttak már egyeseket, de ezek csak szállásainálók voltak, míg a többiek még melegebb éghajlatot élveznek. De valószínű, hogy a jövő héten megkezdik átvonulásukat hazánkon. És akkor megkezdődik a vadászok szezonja.

— **Uj orvos.** Molnár Károly Ferencz szigorló orvos holnap f. hó 17-én 12 órakor a gyógytudomány tudórává fog felavatottani.

— **A második tél** sokkal hidegebb, sokkal kegyetlenebb, mint az első. Az első télen annyira enyhe volt az időjárás, hogy a koresolya-egyilet alig rendezhetett egy-két napon át valamely téli sportot. Február elején valószínű tavasz volt. Hóvirágot, később jáczintot, sőt február végén már ibolyát is árultak a piacon. A völgyek virágzásnak indultak, a fák rügyei megduzzadtak s a sokat tapasztalt emberek előre megjósolták, hogy a korai tavaszodás hosszas telet jelent. Ez a jóslás igaznak bizonyult, mert ime a tél csakugyan fellépett. Hóval, tartós fagygyal és influenzával. Az uj téllal járványyszerűen lépett fel az influenza, a mely nem veszélyes jellegű ugyan, de elég alkalmatlan vendég. Városszerte majdnem minden családnál beszállásolta magát ez a kellemetlen betegség.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A kolozsvári ipartestület 1900. márczius hó 25-én — vasárnap — határozatképtelenség ese én 1900. április hó 8-án délelőtt 10 órakor a városi vígadó nagy termében tartja IV. évi rendes közgyűlését. Targysorozat: 1. Elnöki megnyit. 2. Jelentés az ipartestület 1899. évi működéséről. 3. Az 1899. évi zárszámadás és vagyonmérleg bemutatása. 4. A számvévi bizottság jelentése és ezzel kapcsolatosan a felmentvény iránti határozathozatal. 5. Előterjesztés a kolozsvári ipartestületi nyugdíj-intézet létesítése tárgyában. 6. Az 1900. évi költség-előirányzat tárgyalása. 7. Az ipartestületi hitelszövetkezet alakításának kérdése, tekintettel a „Kolozsvári első általános iparszövetkezet” 1900. jan. hó 26-án kelt beadványára. 8. Indítványok 9. Választások. (Választandó a kolozsvári ipartestületi betegsegélyező pénzár felügyelő bizottságába a munkaadók részéről 2 rendes és 1 póttag; a választott bíróságba szintén a munkaadók sorából 2 rendes és 1 póttag.)

— **Ingyenes előadás.** A iparos segéd-munkások képzésére szervezett kolozs-

vári helyi bizottság 1900. évi márczius hó 18-án (vasárnap) délután a Városház nagytermében rendezi XVIII. Ingyenes Előadását. Előadást tart: Csúfó Salamon: „Székelyek és a székely kivándorlás”.

— **Az elbizakodott Anglia.** Nem aratott ugyan egy számbavehető győzelmet sem az angol sereg a burok fölött és így vitézség dolgában nincs mivel kérkednie, hiszen a tulerőnek nincs joga a hősiségre, azt csak hősi cselekedetek, az átlagos emberi erőt meghaladó hadi tettek állapítják meg, mégis oly hangon beszél az angol kormány, mintha csapatai térdig járnának a babérkoszoruban.

Az angol-bur háborút ugy látszik, nem a stratégia, hanem a statisztika döntötte el, ha ugyan eldöntötte, mert a burok élet-halál harcában még Albionnak sok fia hagyhatja ott a fogát és Angliának, ha van csak egy kis érzése a humanizmus iránt, nagyon meg kell gondolnia, vajjon a tiszességes béke nem volna-e okosabb, mint lesz az, ha ezer és ezer ifju életet áldoznak fel azért a becstelenség czélért, hogy egy szabadságra érett, szabadságra érdemes népet leigázhassanak.

— **Kolozsvári nyertesek osztály-sorsjeggyel.** Kolozsvár az Erdélyi bank szerencsét hozott ma ismét két osztály-sorsjegy vásárlónak. Ezviki a 30144 számmal 2000 koronát, a másik 44569 számmal 500 koronát nyert. Ha így folytatódik, az „Erdélyi bank, minden nyereményt a kolozsváriak részére fog biztosítani.

— **Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 10,000 koronát nyertek: 2695 21943 77569. — 5000- koronát nyertek: 14534 18908 26297 26546 43445 54403 64265 70797 75065 76774 88808. — 2000 koronát nyertek: 10375 11424 13250 15031 15543 17673 18515 18531 20614 25627 26741 26901 36253 42916 44674 47943 52722 61826 65426 70945 71035 71451 71544 91285 95121 74633 78414. — 1000 koronát nyertek: 398 539 1989 2678 9025 12593 14256 14612 19526 19621 21825 24564 24951 30002 35572 35588 35788 36149 38464 38760 40548 40656 43827 46363 46493 46958 47286 48616 50203 51727 53168 53646 53701 55627 67111 69824 76490 79501 82248 82329 83552 87587 89266 93358 96048. — 500 koronát nyertek: 1517 2471 2944 5296 5665 6084 7901 8256 8432 8777 13702 13978 13798 16299 19115 22089 22567 23885 23742 24983 26761 28496 32211 32886 32887 32978 33108 34214 35259 39799 41326 50634 31794 52731 54340 56088 56398 57072 59027 59791 61496 61721 64776 65117 66497 68429 71871 72334 72420 74338 75855 77394 80051 81562 81967 82356 82896 82793 83894 84247 86267 87579 90655 82154 93629 99470. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Czylinder-kalap szalmából.** Hihetetlennek hangzó hír jön Londonból. Egy elsőrangú angol kalapos szorosan font panamaszalmából készült czilinder kalappal akarja meglepni a világot. A lefolyt nyáron uralkodott abnormális hőségűtől a czilinderkedvelő urak igen sokat szenvedtek, miért is ezen udjomság — mely igen észszerűnek ígérkezik, — valószínűleg nagy elterjedésnek fog örvenzeni. A szalmaczilinder nem magas, teljesen divatos formájú és kemény karimával van ellátva. Fekete, vagy krémszínű selyemszalaggal és bélés nélkül készül. Londonban Walter Rothschild állítólag már tavaly redingothoz szalmaczilindert viselt és nem kis töltűnést keltett vele.

— **Tanosis Mihályné** Az ősz matróna alig hall, alig lát: nyolczvanhat éves. A szenvedés a márvány merev simaságát véste az arczára, a szeretet, a melyből mesés önfeláldozása táplálkozott, a merevséget itt-ott meleg vonásokkal futotta át. Csupa erő, csupa büszkeség és méltóság az öreges gyöngösége. Megőrül a vendégnek és tűz helyet mutat neki egyszerre. Aztán szabadkozik, bocsánatot kér, hogy nincs már meg a nappal rendje. Pedig tündöklően tiszta a szobája, a melyben minden butorárb, minden kép és papír egy-egy lapja a históriának.

— Tudom, tudom, nagy ünnep van holnap — olyan a hangja, mintha imádkoznék. — Nekünk különösen emlékezetes a márczius tizenötödike. Az uramat márczius tizenötödikén szabadították ki a börtönből, márczius tizenötödike az én születésem napja és márczius tizenötödikén született az egyik lányom.

Az emlékezés csupa fájdalom a nagy aszszonynak. Nehezére esik neki a beszéd is, de azért szívesen nyúl vissza a múltba. A tömördek dicsőséges szenvedés olykor egybefolyik és simogatja a homlokát, hogy talán megtalálja, a mit keres az emlékeztetésben. Aztán egyik kép a másikat idézi és messze jár már a mesében, mikor észreveszi, hogy megint eltévedt.

— Jaj, Jaj... az öregség, már alig tudok beszélni...

Gondolkodik, hogy tulajdonképpen mit is akart elmondani és mikor a gondolkodásban szinte kimerül, végtelenül meleg mosolygás jelenik meg az arcán és keserűen mondja:

— Ugy-e fád asszony, a ki még beszélni sem tud?

Egy könny fut végig az arcán, leveszi az okuláróját, megtörli és fölshoját:

— Az uramat kiszabadították... Hogy másztunk mi, a Petőfi Sándor, a Jókai... — elakad a szava és nem mondja tovább, hanem a képeket mutatja, a melyek egymás mellett vannak a kis szoba falán. Valamennyi Tánosis életének egy-egy epizódját örökíti meg.

— **A világ legszárzább földje.** A világ legszárzább földterülete Fairchild David geológus megfigyelése szerint Peruban Payla vidékén van. Átlag minden hét évben

egyszer esik, ez az esőzés azután néha két-három napig eltart. Midőn Barbour, Lathroph és Fairchild 1899-ben Paytában tartózkodtak, 56 órán át esett szünet nélkül, csakhoggy azelőtt 1890-ben esett utoljára. Annál gyakoribbak a ködök. Eszerint fejlődik a növényzete is, leggyakoribb nyővénye a perui lögyapot, a melynek gyökerei a legszárzabb talajban is megélnék.

— **Az angol békeföltételek.** Salisburg már közölte a boer köztársaságok elnökeivel az angol békeföltételeket, amelyek a következők:

1. A boer köztársaságok föltétlen meghódolása, ami minden további békétárgyalásnak előfeltétele.

2. A boer köztársaságok függetlenségének elvesztése.

3. A boer köztársaságának angol gyarmatokká való átváltoztatása.

4. A két boer köztársaságának ideiglenesen katonai közigazgatás alá helyezése.

5. Később helyi önkormányzat berendezése, amilyen Angliában is van, úgy hoggy egész Dél-Afrika egyetlen brit dominiummá fog átalakulni.

— **Balesetek Angliában.** Mr. John Burns a Daily Chronicle-ban statisztikát közöl a múlt évben Angliában történt balesetekről. Eszerint az egyesült királyságokban a múlt évben 400,000 munkást ért baleset. Bányaszerencsétlenségnek körülbelül ezer angol esett áldozatul. A baleset miatt elhalt angol tengerészek száma a múlt évben 1334 volt. Mr. Burns azt ajánlja, hogy a nagyobb ipari vállalatok, a helyett, hogy ingyen orvost küldenek a szerencsétlenül járt munkásaikhoz, — a gyárakban és műhelyekben alkalmazzanak olyan embereket, a kik kizárólag a munkások biztonságára ügyelnek föl, mert munként a balesetek óriási számának növekedését megakadályozni nem lehet.

— **Carmellini** a kitünő búvész, ki tegnapielőtt is érdekes előadást tartott a New-York szállodában, szombaton még egy előadást tart. Az előadásnak a kölcsönöz érdekességét, hogy Carmellini Cumberland egész műsorát be fogja mutatni. Mi is láttuk ezt a mutatványt s valóban érdemes a megnézésre.

Ítélet.

Másolat.

Kolozsvár sz. kir. városi Tanácsa.

Sz. 97—1900.

kih.

A tek. Rendőrkapitányságnak

Helyt.

Wertheimer Miksa elleni kihágási ügyben a nmgu m. kir. belügyi Miniszter új folyó évi január hó 31-ről 4689—1899. sz. a. hozta az alábbi magas

határozatot:

A város tanácsának 1899. évi május hó 2-án 155. kih. sz. a. kelt II. foku ítélete, mely szerint a rendőrkapitány által hozott első foku ítélet helybenhagyásával Wertheimer Miksa kolozsvári lakos szeszgyáros mesterséges bor forgalomba hozatala miatt az 1899. évi XXIII. t.-cz. 5. §-a alapján 50 frt pénzbüntetésben, behajthatatlanság esetében 5 napi elzárásban, továbbá 64 frt borvizsgálati díj, az u. n. „pecsenye bor”-ból eladott 321 liter bormennyiség értéke fejében, literjét 22 kr.-ban számítva, 70 frt 62 kr., valamint az asztali borból eladott 2 hektoliter bormennyiség fejében hektoliterjét 18 frtban számítva: 36 frt, összesen tehát 106 forint 62 kr. összeg, nemkülönben felmerülhető tartási költségek megfizetésében marasztaltatott el, a még meglevő s lepecsételt 7 hordó mesterséges bor pedig panaszolt költségére megsemmisíttetni, az üres hordók panaszolt szabad rendelkezésére bocsátatni, az ítélet jogerőre emelkedése után panaszolt költségére a „Magyar Polgár”, „Ellenzék” című helyi lapokban, valamint a „Borászati Lapok”-ban azonnal közzététetni, végül ugyancsak az ítélet jogerőre emelkedése után az illetékes boreményező-, valamint állandó borvizsgáló szakértő-bizottsággal, a boritaladó kiszabása végett pedig az illetékes pénzügyi igazgatósággal, továbbá a „Borászati Lapok” szerkesztőségével közöletetni rendeltetett, az elmarasztalt által közbetett felebbezés folytán felülvizsgáltatván, indokainál fogva helybenhagyatik oly kiegészítéssel, hogy az ítélet hírlapi közzététele panaszolt költségére a hatóság által eszközözlendő.

Miről a tek. Rendőrkapitányság a felterjesztett iratoknak visszzárása mellett további szabályszerű eljárás végett ezenel értesítettik.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900. évi február 27-én tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór s. k.,
h. polgármester.

Gyászrovat.

Nagy idők tanuja. Egy kolozsvári öreg hostáti ember, a ki tanuja volt a Tamás András és Sándor László kivégeztetésének és helyét megmutatta, elhunyt; neve id. *Kelemen István* városi polgár, 48-as közbizt és földész f. hó 14-én d. e. 10 órakor, a szent uracsora felvétele után, 78 éves korában végelgyengülés következtében egy jobb hazába költözött. Temetése ma d. u. 3 órakor volt.

*

Kilén József. 1848—49-beli honvéd temetése márczius 10-én d. u. 3 órakor kelt-magyar-utca végsősor 3. sz. lakásától ment végbe s a ref. lelkész Németh Sándor tette s bucsuztatta egy a háznál, valamint a közös sírkertben levő sírjánál. Az 1848—49-es honvédek közül a végtételen jelen voltak: Stemmer József, Gyulafy Márton, Majoros

Albert, Tamáskovits Ferencz, Pethő Mózes, Nagy Albert, Papp István, Székely József, Bányai János, Richter Antal.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A biztosító társaságok értekezlete.

Budapest, márcz. 16.

A kartellbe lépett magyar és osztrák biztosító társaságok igazgatói tervezett értekezletüket Budapesten szándékoztak most megtartani. Az igazgatók egy része már Budapestre is jött, a mikor Triesztből távirat érkezett, hogy Richetti vezérigazgató betegséggel következtében nem vehet részt az értekezleten, a miért is kérte, hogy az elhalasztassák, esetleg pedig Triesztben tartassák meg. Azz igazgatók ennek következtében elhatározták, hogy Triesztbe mennek és kedden este a déli vasut vonattal el is utaztak. A tanácskozás tárgyát ezuttal többbiztosítási díjak megállapítása képezi.

A király és Románia.

Bpest, márcz. 16.

Cantacusino román miniszterelnök, kit Meránból visszajövet ő Felsege külön kihallgatáson fogadott, abban a megtiszteltetésben részesült, hogy a király ebédre is meghívta. Ez alkalommal uralkodónk rendkívüli érdeklődéssel tudakozódott Romániának különösen gazdasági viszonyai felől és ismételtlen kifejezést adott elismerésének a gazdasági téren kifejtett tevékenység felett.

A munkaközvetítő intézet megnyitása.

Budapest, márcz. 16.

A budapesti munkaközvetítő intézetet tegnapi nyitották meg ünnepiesen. A kereskedelemügyi miniszter képviselőtében Sztéryni József min. tanácsos volt jelen. Igen sok nagy iparos és munkaadó is megjelent a megnyitáson, a kikhez Radocza János orsz. képviselő, az intézet elnöke intézett beszédet. Megnyitván az intézetet, arra kérte a munkaadókat, hogy legyenek az államnak segítségére abban, hogy a munkanélküliek minél hamarabb munkához jussanak.

A mig benn az intézet falai közt a hivatalos ünnepelés folyt, addig a munkanélküliek százával lepték el a salétrom-utcai bejáratokat s hamarosan parázs kis tüntetést rögtönöztek. Mintegy ötszázan lehettek, a mikor délelőtt 10 órakor zárt sorokban vonultak az intézet elé. A Marsseilles-t énekelték, majd ugyancsak ennek dallamára a következőket:

Jogot és kenyeret kértünk már eleget! Már nem kérünk, követelünk! Igazság kell nekünk! A rendőrségnek tudomása volt róla, hogy tüntetésre készülődnek a szociálisták, de látván, hogy egyébként békésen viselkednek, nem avatkozott a dologba.

A munkaközvetítő hivatalban már megkezdtek a közvetítést. Déli 1 óráig 2438 munkás jelentkezett, valamennyien munkát keresve. Volt közöttük kereskedősegéd, gyári munkás, napszámos stb. A sorrend szerint **harminczkét munkást közvetített** tegnapi a hivatal.

Az intézetnek külön bejárata van a női munkások részére, akik eddig igen gyéren mutatkoztak, ugyancsak külön bejárata van a mesterséget tanult iparosoknak és külön azoknak, kik nem tanultak mesterséget, továbbá külön bejárat van a tanoncok és külön a kereskedelmi alkalmazottak részére.

Magyar gépek Párisban.

Budapest, márcz. 16.

A párisi földalatti villamos vasut Compagnie du Chemin de Fer Metropolitan de Paris a mint a lapok mára közölték, a budapesti Ganz és Társa cég gyárában rendelte meg a villamos gépeket. A gépek gyártásának és szerkeztetésének megtekintésére — mint a Magyar Távirati Iroda jelenti — tegnapelőtt érkezett Budapestre a nevezett vasut igazgatója, A Faiveley, a kiegyuttalt tanulmány tárgyává tette az itteni Ferencz József földalatti villamos vasutat is, a párisi igazgatót a budapesti földalatti villamos vasut igazgatója, Wörner Adolf a legszívesebben fogadta s lehetővé tette neki ugy az üzem mint a berendezés alapos tanulmányozását, a miről Faiveley igazgató a legnagyobb elismeréssel és elragadtatással nyilatkozott. A párisi földalatti villamos vasut első 15 kilométernyi része már

ez év június havában megnyílik. Az egész vonal hossza 70 kilométer lesz.

Képviselő jelölés.

Arad, márcz. 15.

A radnai kerület szabadelvű pártja Váshárhelyi László elnöklete alatt tartott gyűlésén hivatalosan Vancsó Gyulát kiáltotta ki képviselőjelöltjének Vancsó elfogadta a jelölést. Beles János volt képviselőtől meleg rokonszenvvel bucsuzott el a párt.

A Hábóru.

London, márcz. 16

Reitz, pretoriai államtitkár proclamálja, hogy Salisbury állításai valótlanok.

A burok annak idején felszolitották a brit csapatok visszavonására.

Roberts jelenti, hogy Gatacre átkelt Oranye folyón.

Megszállta Bethuliet.

Az angol alsóházban Brodrick államtitkár bejelentette, hogyDerdában az angol polgárokat inzultálták és az angol lobogót letépték.

A merénylőket elfogták.

A kormány óvintézkedéseket tett.

Erre a hadi kölcsönt elfogadták.

London, márcz. 16

Withe volt transwali főkonzul a World-hoz intézett levélben kifejti, hogy a burok strategiai szempontból kénytelenek lesznek Johannesburgot elpusztítani, a mi legalább is 1500 milliónyi kárt jelent.

Országgyűlés.

Bpest, márcz. 16.

Az országgyűlésen ma folytatták a földmívelésügyi tárcza költségvetésének a tárgyalását.

Benyovszky Móricz és Pader Rezső beszéltek a költségvetés ellen, Bernáth és báró Solymossy mellette.

Az ülés végén Dániel alelnök, ki az ülésen elnökölt, bejelentette Széll indítványát a 3 óráig tartó ülésekre vonatkozólag.

Holnap szavaznak felette.

Lónyai betegsége.

Velenceze, márcz. 16.

Lónyai Elemér gróf betegsége nem komoly s maholnap meglesz az esküvője Stefániával.

A Ganz-gyár uj igazgatója.

Bpest, márcz. 16.

A Ganz-gyár gróf Széchenyi Manó vott minisztert igazgatósági tagjává választotta.

Tűz az osztálysorsjáték húzásnál.

Budapest, márcz. 16.

Az osztálysorsjáték húzási termében tűz ütött ki.

A gőzfűtési készüléktől meggyult a parket.

A jelenlevő közönséget nagy félelem lepte el.

Egy része rémülten futott ki a teremből.

A huzásokat más teremben folytatták.

Százezer koronát nyert 60772, harmincz ezeret 99293, tíz ezeret 16084 sz. sorsjegy.

Főszerkesztő :
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

A NEW-YORK-szálloda éttermében

CARMELLINI

a búvész holnap előadást tart.

Büvészeti mutatványok!

Mutatványok a **gondolatolvasás** köréből! Carmellini *Cumberland egész műsorát* bemutatja.
Kezdeté 8 órakor.

303—1900 tkvi.

253. 3—3.

Sz. 128—1900.

267. 1—1

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter 1898 évi május hó 18. napján 27583—1898. I. M. I. A. sz. alatt elrendelte, hogy a hidalmási kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságához tartozó Középlak község teleknyezkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. törvénnyel az 1899. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törv. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. tczikben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tkvi bejegyzések helyesbítése fogatosittassék.

E czélból a helyszini eljárás a nevezett községben **1900 évi április hó 24 ik napján** fog kezdődni.

Emélfogva felhivatnak:

1. mindazok, kik a teleknyezkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamán jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló eredeti okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886 évi XXIX. tcz. 15—18. és 1889 évi XXXVIII. tcz. 5. 6. 7. és 9. §-a értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, egyúztintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság.

Hidalmáson, 1900 évi febr. 12.

Papp Romolus,
kir. albiró.

Sz. 7949—1900 tan.

270. 1—1.

Haszonbéri hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező külkirály-utczai 1. számú ház folyó évi **március hó 21-ikén délelőtti 10 órától déli 12 óráig** a városház közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen bérbe adatik.

A bérleti idő kezdődik 1900 évi április hó 1-én és tart egy évig azaz 1901 évi március hó 31-ig.

Kikiáltási ár 800 korona éri bér.

A ki árverezni akar, 10 százalék bántépénzt köteles letenni.

A szerződési pontozatok dr. Szabó Gyula városi tanácsos urnál (városház, I. emelet, 9. szám) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1900 március hó 13-án tartott üléséből.

Szvacsina Géza,
kir. tanácsos, polgármester.

Sz. 1530—1900.

268. 1—1.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az **1898 évben renovált két emeletű városi vendéglő Szász-Régenben** a főpiacon — a M. Váshely-Szász-Régeni vasut végállomásán — **1900 évi Ápril hó 1-étől** — *esetleg azon naptól kezdve, a melyen a város a vendéglőt az új haszonbérletnek átadhatja* — **1906 évi Március hó 31-ig**

1900. évi Március hó 22-én

délután 3 órakor a **Szász-Régeni** városi tanácsháznál nyílt árverezés útján és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett haszonbérbe fog adani.

A kikiáltási ár **3000 frt.**, azaz **6000 korona** mint egy évre fizetendő haszonbér, melynek 10 százalékát minden árverezni kívánó bántépénzzül letenni köteles. A többi árverezési feltételek a városi tanácsháznál Szász-Régenben a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Szász-Régen város tanácsának 1900. évi Március hó 13-án tartott üléséből.

Sz. 126—900

266. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagyszebeni kir. törvényszék 1898. évi 5403. számú végzése következtében dr. Russu Octáv ügyvéd által képviselt „Albina” takarékpénztár javára Péter János társai ellen 87 frt és járulékat erejéig 1898. évi december hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 540 frtra becsült Péter Jánosnál 3 ló, szekér, sertések, törökbuza, Krisán Vassiljánál 1 tehén és Bighán Alexandrúnál 2 ökör és 2 tulokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a moci kir. járásbírósg 1898. évi V. 237.4 számú végzése folytán 87 forint tökékevetelés, ennek 1898 évi április hó 6-ik napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék váltó-díj és eddig összesen 57 frt 92 kiban bíróság már megállapított költségek erejéig Petében, Csehtelkóban alperesek lakásán leendő eszközölésére és pedig Csehtelkén 1900 évi március hó 23. Petében március hó 24. Berkenyesen március hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik; — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tcz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mocson, 1900 évi március hó 1. napján.

Ferency György,
kir. bír. végrehajtó.

Külközép-utca 86. szám alatt

az országut mellett egy szatócs-üzlet, mely áll 1 bolthelyiség, 2 szoba, 1 konyha, teljes üzleti felszereléssel ellátva, trafik- és italmérés is benne **április 1-től kiadó!**

Értekezhetni ugyanott hátul az udvaron a tulajdonossal — minden délután.

262. 2—2.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagyszebeni kir. törvényszék 1896. évi 7572. számú végzése következtében dr. Russu Octáv ügyvéd által képviselt Albina takarékpénztár javára Péter János és társai ellen 66 frt 60 kr. és járul. erejéig 1898. évi október hó 1-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 441 forintba becsült Péter János és neje 3 ló, szekér, buza, árpa, szena, Popu Sándornál 1 ló, Pap Togyeránál : 2 tehén és Vámos Sándornál 2 tulokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a moci kir. járásbírósg 1898 évi V. 67. számú végzése folytán 66 forint 60 kr. tökékevetelés, ennek 1896. évi augusztus hó 25-ik napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék váltó-díj és eddig összesen 56 frt 95 kiban bíróság már megállapított költségek erejéig Csehtelkén és Petében alperesek lakásán leendő eszközölésére és pedig Csehtelkén **1900. évi Március hó 23. Petében 24-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, — hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mocson, 1900 évi március hó 1. napján.

Ferency György
kir. b. végrehajtó.

109—1900.

271. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899 évi 336. számú végzése következtében Pap Imre ügyvéd által képviselt az „Economul” hitelintézet javára Horváth Vaszi és társai ellen 120 frt és járul. erejéig 1900. évi december hó 8-ikán fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 656 koronára becsült sertések, ló, szarvasmarhák és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-vidéki kir. járásbírósg 1899. évi V. 98.4 sz. végzése folytán 240 korona tökékevetelés, ennek 1898 évi november hó 7. napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék váltó-díj és eddig összesen 80 korona 34 filben bíróság már megállapított költségek erejéig M. Fodorházan adósok lakásán leendő eszközölésére 1900. évi március hó 21. napján délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 febr. 27. napján.

Piger János,
kir. bírósági végrehajtó.

Aranzamentes

kizárólag erdélyi

lóhere és legprimább luczernamag

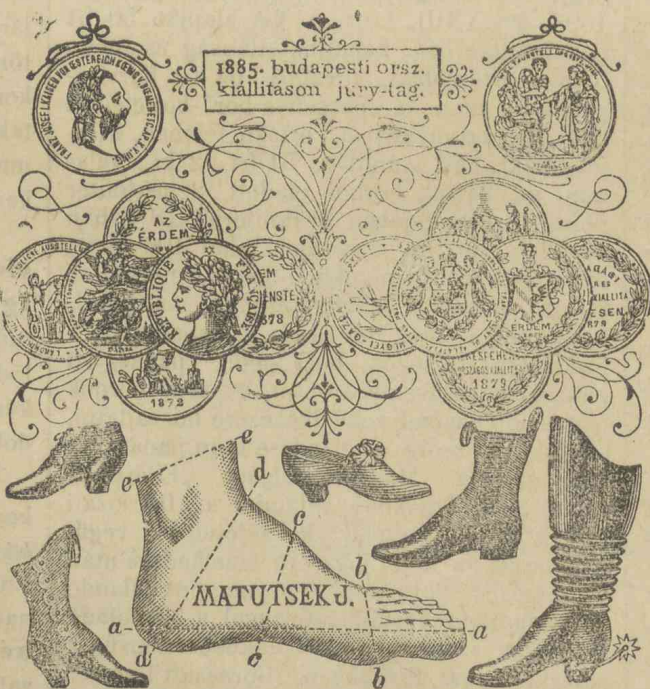
a kolozs-monostori állami vetőmagvizsgáló állomás által olomzárólva legutányosabban beszerezhető

Klein József és Testvére özégénél Maros Váshelyen.
Mintázott ajánlatok kívánatra küldetnek. 239. 7—10.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek czipész-üzlete

Kolozsvárt, Főter 2. sz.

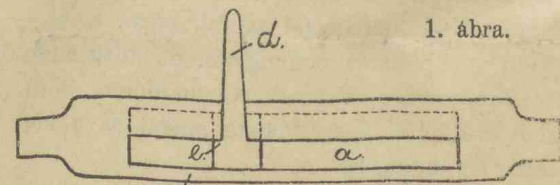
Megrendelések beküldött mérték, vagy lábhele-minta után a legjobb anyagból és dívat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
30. (18—x.)

DEMJÉN ÁGOSTON épület és műlakatos

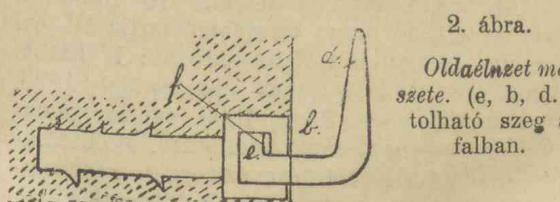
Kolozsvárt

M. kir. szabadalmazott találmánya!

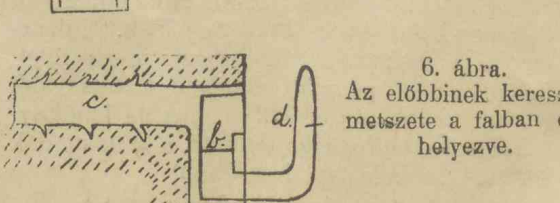
Költözködéseknel, szobafestés és szoba kárpitozásoknál a függöny tartó szegek újólag való bevérese igen sok kellemetlenséget okoz, mivel már azoknak régi helye az újrafestés és kárpitozás által el van takarva. E szabadalmazott fali betétek alkalmazása által ez elháríttatik, mert a falból ki-vagy betehetjük a szegeket a nélkül, hogy a falat megrongálnók vagy azoknak helyét keresni kellene. Sőt a szegek bizonyos határnál el is tolhatók.

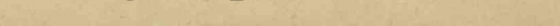
1. ábra.
Fali betét. Ennél a kampós szeg egy rugó segítségével ki és bethetőd.

2. ábra.
Oldalmetszet met-szete. (e, b, d. a tolható szeg a falban.

3. ábra.
Elő-nézete egy másik készletnek. Ez használható egyes szegek helyére, különösen a függőnylánc beakasz-tására.

4. ábra.
Az előbbinek kereszt-metszete a falban el-helyezve.

ÁZBEJ GERŐ

kézmű és rövidáru nagykereskedését

Szentegyház-utca, egyházközségi palota

a forgalomnak átadta, ■

s úgy a kereskedők, valamint a nagy közönség is, egész végeken, egész tuczatokban és csomagon-kint eredeti gyári árban bevásárolhatja szükségétét.

Nagybani bevásárlásnál

3% pénztári engedmény!!

Postai megrendelések azonnal elintézve lesznek.

Sürgőnyczim : **Ázbej Gerő** Kolozsvár!.

257. 5—0.

MICHELSTÄDTER S. E. és H.

czipőgyár raktára,

Kolozsvár, Főter 11. szám. ■

Dus választék

mindennemű

czipőkben!

Elegáns kivitel!

Legjobb anyag!

Kizárólag saját

gyártmány!!

■ Határozott, a talpakba nyomott árak. ■

Minden évadban képes árjegyzék.

■ Minden verseny teljesen kizárva! ■

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tehát:

A legelőnyösebb bevásárlási forrás!

244. 4—00.

Tisztán vagy borral élvezve kitűnő!

Szabadalmazott

O X I G É N - V I Z ! ! !

■ Legkellemesebb üdítő-ital! ■

A természetes és mesterséges ásványvizeknél és szódaviznél felette előnyösebb és kellemesebb, cukorbetegeknek, szív, tüdő asthma, gyomor- és vesebajoknál, legelőkelőbb orvosi szaktekintélyektől, klinikák, korodák stb. által ajánlva.

Az életnek új erőt ad!!

Egy palack oxigenes savanyuvíz ára házhoz szállítva 10 fillér
Egy palack oxigenes szikviz ára házhoz szállítva 12 fillér

Kapható és megrendelhető a gyárosnál:

Halász J. gyógyszerész

Kolozsvár, Trenesintéri gyógyszerház. Telephon szám 164. és Batiz J. urnál helyben, alsókereszt-utca 19a.

■ Sűrített (comprimált) Oxigén belégzésre szintén nevezett gyógyszerházból kapható! ■
182.10—00.

■ A palack fekvő tartandó!!! ■